

Kumla kommun

Verksamhetsplan 2022–2023

Hardemo förskola

 Vision

  Program

   Policy

    Regler

     Handlingsplan

      Riktlinjer

 Kommunfullmäktige

 Kommunstyrelsen

 Nämnd

Innehåll

Förutsättningar	3
Resultat	4
Sammanfattande analys	8
Planerade åtgärder	11
Bilagor	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Förutsättningar

Hardemo förskola ligger naturskönt på Hardemoåsen ca 10 km utanför Kumla. Förskolan är en-avdelningsförskola och består av en barngrupp med barn i åldrarna 1–5 år. Intill förskolan ligger Hardemo skola och kyrkan med vilka vi i möjligaste mån samarbetar med. Förskolans lokal är ljus och fräsch. Vi har nära till skog och natur samt tillsammans med skola och fritids tillgång till gymnastiksal och en grillkåta på gården. En gång i månaden kommer bokbussen hit.

Förskolans resursfördelningsmodell styr de ekonomiska förutsättningarna utifrån barnantal, barnens ålder, socioekonomiska aspekter, barn med annat modersmål. Arbetslaget består av tre erfarna och kunniga pedagoger, två förskollärare och en barnskötare. Det finns en utvecklingspedagog som tillsammans med rektor arbetar med organisatoriska frågor och driver pedagogisk utveckling på förskolan. Det finns även en digitalstödjare som har till uppdrag att stötta och inspirera kollegorna inom IKT. Pedagogerna har tillgång till handledning och stöttning av stödteamet som består av specialpedagoger, pedagogisk handledare och kurator.

Att förskolan saknar andra avdelningar att samarbeta med vid exempelvis öppningar/stängningar gör att det är en stor utmaning att personalmässigt täcka öppettiderna och att lösa ut reflektionstid. En annan utmaning är att få vikarier vid personals frånvaro på grund av de inte kan ta sig till förskolan då den ligger utanför Kumla och det saknas bra bussförbindelser.

Vårt arbete styrs bland annat av skollagen, förskolans läroplan samt barnkonventionen och ska bidra till barnens livslånga lärande. Vår vision är att alla ska känna sig trygga på vår förskola och känna lust att lära och att det ska följa med upp i förskoleklass och skola.

Vid höstterminsstarten 2022 kommer barngruppen att bestå av 18 barn.

Resultat

Nedan redovisas en sammanställning av resultatet från det arbetet som skett under läsåret 21/22.

Den samlade bedömningen av förskolans kvalitet

Jämställdhet

Pedagogerna ser vikten av att vara goda förebilder och att hur de pratar och vad de uppmärksammar har betydelse för barns självkänsla och för vad de ser är möjligt och tillåtet. Ett medvetet arbete kring olikheter och allas lika värde genom att bl.a. samtala och reflektera med barnen har bidragit till att barnen ser olikheter ses som något positivt.

Pedagogerna har aktivt arbetat med att motverka traditionella könsroller genom att samtala och diskutera med barnen för att utmana deras tankar och förställningar om roller och kön. Utifrån jämställdhet har pedagogerna arbetat projektinriktat med läsugglan. I arbetet med läsugglan har pedagogerna läst litteratur som utmanar normer. Detta gav upphov till många samtal och diskussioner med barnen om kön, könsroller och hur familjer kan se ut. Till exempel handlade en bok om att familjer kan se olika ut och pedagogerna uppfattar att barnen tycker det är naturligt att familjer ser olika ut. I rollek kan flera barn ta rollen som exempelvis mamma när de leker familj.

Pedagogerna har varit närvarande och lyhörda i barnens lek och därmed kunnat fånga upp deras tankar och behov och ta med dem i planering av verksamheten. Barnen har bemötts som individer, uppmuntrats att göra egna val och uttrycka tankar samt erbjudits val, aktiviteter och material utifrån intresse och inte efter kön. Vid materialinköp är det som barnen frågar efter/visar intresse för styrande. Vidare har allt material, både könsneutrala och mer typiskt flick-och pojksaker, erbjuds alla barn oavsett kön vilket medfört att alla barn leker allt material. Det råder ett tillåtande klimat med könsneutrala material och lärmiljöer som kan utforskas och är öppna för att bli/definieras som vad som helst i lek och lärande. Hos barnen finns en acceptans för att alla ska få tycka, göra och vara som man vill oavsett kön vilket blanda annat visar sig i att de inte kommenterar vad man kan eller inte kan göra bara för att man är pojke eller flicka. Pedagogerna har observerat för att undersöka hur barnen fördelar sig i rummen, vilka som är i rummen och vad de gör och leker med. En sak som framför allt framkommit i observationerna är att intresse och kön inte styr val av lek, kamrat eller lekutrymme.

Den samlade bedömningen av arbetet med fokusområdet jämställdhet är att samtliga åtgärder är helt eller till stora delar uppnådda.

Barninflytande/studiero

Barnen har uppmuntrats att uttrycka sina åsikter, lyssna in varandra och givits möjlighet till delaktighet och inflytande över sin vardag. Pedagogerna är närvarande, lyhörda och anpassar efter barnens behov och intressen. Regler och rutiner är satta utifrån barnens behov. Detta och att pedagogerna varit tydliga och gett barnen förklaringar har skapat trygghet och trivsel hos barnen. Pedagogerna kan genom detta arbete även se att barnen har utvecklat sin förmåga att ta ansvar och visa hänsyn.

Arbete med demokratiska värden innebär att se till att alla barn får använda sina olika sätt att kommunicera och göra sin åsikt hörd. Beroende på hur behovet sett ut i barngrupperna har stödtecken använts i varierade utsträckning.

Barnens intresse har påverkat de aktiviteter, material, projekt och forskning som erbjudits och utformningen av lärmiljön. Då barnens intressen, tankar och idéer fångas upp och ligger till grund för aktiviteter och projekt ser pedagogerna att det skapar ett större intresse och engagemang hos barnen för den undervisning som erbjuds vilket visar sig genom att barnen är nyfikna, ställer frågor och gärna berättar om projektet.

Pedagogerna har arbetat med att dela in barnen i smågrupper. Det har gett möjlighet att lyfta och uppmärksamma barn som i större sammanhang inte tar så stor plats. När barngruppen delas har det skapat en lugnare miljö och arbetsro hos barnen. I mindre grupper har barnen vågat mer och fler barn har kunnat komma till tals samt väntetiden att få göra/komma i gång med aktiviteter minskar. Det har även underlättat att anpassa aktiviteter till barnens behov och ålder.

Pedagogerna ser också att det blir lugnare, mer lekro och att barnen stannar längre i lek/aktivitet då pedagogerna finns kvar på samma plats och inte ständigt förflyttar sig.

Pedagoger arbetar utifrån förhållningsättet vägledande samspel ICDP och reflekterar tillsammans kring sitt arbete och bemötande med utgångspunkt i samspelstemana. Detta har resulterat i en varm atmosfär och goda relationer med barnen.

Pedagogerna har medvetet arbetat med turtagning och hur man är en bra kompis genom att samtala och resonera tillsammans med barnen i många olika situationer vilket resulterat i att vi bland annat ser att barnen hjälper varandra, turas om att

bestämma i leken och fått större förståelse för att man kan behöva göra olika.

Barnen upplevs trivas och vara trygga på förskolan.

Lär miljörerna har anpassats efter barnens ålder och intressen så att alla barn kan lära och leka i förskolans alla rum. Ett led i detta arbete har varit att pedagogerna haft ett medvetet "tänk" kring vilka material som barnen erbjudits och anpassat hur materialet förvarats för att minska skaderisken, exempelvis begränsat de yngsta barnens tillgång till lego samtidigt som de äldre ändå haft tillgång och åtkomst. Genom att vara lyhörda för barnens tankar och behov har aktiviteter och lärmiljö utformats vilket resulterat i att barnen, oavsett ålder och kön, leker och lär i samtliga lärmiljöer.

Den samlade bedömningen av arbetet med fokusområdet barninflytande och studiero är att samtliga åtgärder är uppnådda.

Utbildningens kvalitet

Utifrån barnens ålder har de i diskussioner utmanats i sin förståelse och i sitt tänkande inom de olika läroplansmålen. De har haft möjlighet att ta del av olika material och tekniker i sitt utforskande. Arbetet med läroplansmålen har skett både i planerade aktiviteter, så som i projekt och då tillfällen uppkommit spontant i vardagen. Undervisningen har lett till att barnens omvärldskunnande, ordförståelse och ordförråd har utvecklats.

Under läsåret har pedagogerna arbetat utifrån ett projektorienterat arbetssätt.

Projekten har utvecklats från barnens intressen med koppling till läroplanen. Genom att utgå från det barnen varit intresserade av har det skapat stort intresse och engagemang hos barnen samt vilja att delta.

Fokus för detta läsårs projekt har varit språk- och läsglädje. Arbetet med språk- och läsglädje har bedrivits i ett projekt om den hungriga larven och i ett om läsugglan. I projektet om larven utgick de från en bok som de läste och arbetade med. I boken fick barnen följa larvens utveckling och varje sida användes som utgångspunkt för en aktivitet. De läste både den svenska och den engelska versionen av boken vilket väckte intresse för språk och ords betydelse. Projektarbetet har bedrivits både ute på gården, inne och när de har gått till skogen vilket möjliggjort arbete med många olika läroplansmål. I läsuggle-projektet fick alla barn turas om att låna hem läsugglan och välja en bok att ta med till förskolan. Varje barn fick berätta/visa upp sin bok som sedan höglästes på förskolan. Vid bokläsande brukar barnen ställa frågor om boken och pedagogerna ser att barnen hämtar inspiration och utvecklar sina lekar utifrån böckernas innehåll. Barnen visar stort intresse för bokstäver. Språk- och läsglädje projekten avslutades med en vernissage som föräldrarna bjöds in till.

Undervisningen har dokumenterats och kontinuerligt följs upp på reflektionstiden genom reflektionsprotokoll och lotusdiagram. Pedagogerna har planerat undervisningen så att den har kunnat genomföras även om det varit frånvaro bland personalen. Barn har pedagogisk dokumentation inlagt i sina respektive portfoliomappar som visar progression i utveckling och lärande. Pedagogerna har haft bra rutin för att posta inlägg på Infomentors tidslinje. Kontinuerligt har tre inlägg/vecka om vad som sker i utbildningen lagts ut. Inläggen har bland annat bestått av bilder/foton.

I projekten har alla barn haft tillfälle att prova olika digitala verktyg så som Blue-bot, I-pad, mikroskopägg och projektor. Genom att använda digitala verktyg för att bland annat skapa bilder med green-screen och filmer med I-movie har barnens kunskap om dem ökat. De har också använts för att tillsammans med barnen forska, undersöka och söka information och svar på deras funderingar som bland annat handlat om larver och fjärilar. Det har även skapat möjlighet att samtala, diskutera och resonera tillsammans med barnen kring källkritik.

Den samlade bedömningen av arbetet med fokusområdet undervisningens kvalitet är att samtliga åtgärder är uppnådda.

Kvalitetsenkät

I kvalitetsenkäten till pedagogerna utskickad vårterminen 2022 gällande förskolans kvalitet har de i sina svar bedömt att förskolan:

- lyckas mycket bra med att skapa en verksamhet där barnen har roligt och trivs.
- i stor utsträckning lyckas skapa en miljö och verksamhet som ger barnen studiero och möjlighet till delaktighet och inflytande i sin vardag.
- håller en god kvalitet på undervisningen och har ett mycket bra arbetssätt gällande digitalisering i undervisningen.
- bedriver en mycket bra undervisning i det svenska språket men i låg utsträckning arbetar med andra modersmål.
- i mycket hög utsträckning lyckas med att ge pojkar och flickor samma utrymme och motverka stereotypa föreställningar om kön.
 - bedriver ett väl fungerande arbete med att förmedla människors lika värde och tolerans för olikheter.
- att diskussioner förs bland personalen om vad som är kränkande behandling i förskola men att det ändå finns en liten tveksamhet huruvida samsyn råder fullt ut.

Föräldraenkät

Under vårterminen skickades en föräldraenkät till vårdnadshavare med barn födda 2017 och 2019 där de fick svara på frågor kring deras syn, nöjdhet och upplevelse av förskolan.

Årets resultat visar på att vårdnadshavarna är mycket nöjda med bemötande, förhållningssätt och undervisning och kan rekommendera förskolan till andra vårdnadshavare. De är trygga när barnen är på förskolan och upplever även att deras barn trivs och känner sig trygga. Samtliga har svarat att de haft bra utvecklingssamtal om sitt barns utveckling, trivsel och lärande samt att de får bra återkoppling kring sitt barns vardag på förskolan. De upplever att både de och deras barn har givits möjlighet till inflytande och delaktighet över förskolans verksamhet. Majoriteten har även svarat att de upplever att pojkar och flickor ges samma möjligheter och att de fått information om förskolans trygghetsarbete, enstaka har på dessa frågor svarat *vet inte*.

Sammanfattande analys

Den sammanlagda bedömningen visar på ett gott resultat. Åtgärder som vi förutsatt oss att arbeta med är helt genomförda eller bedöms vara uppnådda till stora delar då arbetet med dessa är att ses som en ständig pågående process.

En bidragande faktor till det goda resultatet är närvarande och lyhörda pedagoger väl förtrogna med läroplanen vilket medfört att förskolans organisation, rutiner samt planerade och spontana aktiviteter har utgått från barnens behov och intressen och skapat ramar för förskolans utbildning och undervisning. Närvarande pedagoger har kunnat lyssna in, utmanat barnen, ställt öppna frågor och funnits med som lekstöd. Samtal, diskussion och reflektion tillsammans med barnen har varit viktiga verktyg i att möjliggöra för barnen att utveckla sina sociala förmågor, förståelse och respekt för varandra. Genom att vara lyhörda för barnens tankar, behov och intressen har de givits möjlighet till inflytande över sin vardag och den undervisning de erbjudits. Det har också skapat trygghet och trivsel hos barnen vilket bidragit till barnens nyfikenhet samt lust att lära och utforska. Då kvalitetsenkäten visar på viss osäkerhet huruvida det råder samsyn bland pedagogerna gällande vad som är kränkande behandling behöver de som ett led i trygghetsarbetet diskutera ämnet i syfte att skapa en gemensam förståelse.

Att barnen har möjlighet till inflytande och delaktighet är något som bekräftas av svaren i både föräldraenkäten och kvalitetsenkäten liksom att barnen är trygga och

trivs på förskolan. Det goda resultatet hänger även samman med att pedagogerna medvetet har planerat aktiviteter och undervisning så att det har gått att genomföra även om någon av pedagogerna varit frånvarande. Verksamheten har därmed inte "tappat fart" genom att saker varit tvungna att ställas in.

Det råder ett gott och tillåtande klimat mellan barnen. Pedagogerna har aktivt arbetat med att organisera utbildningen vilket bidragit till att barnen leker och lär tillsammans, provar och utvecklar sina förmågor och intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende könstillhörighet.

Även om resultatet visar på att åtgärderna för fokusområdet jämställdhet till stora delar är genomförda och att föräldraenkätens svar visar på att pojkar och flickor ges samma möjligheter finns det mer att arbeta vidare med. Detta då genusnormer byggs upp av många små detaljer som språk, förväntningar och agerande och de faller sig så självklara att de kan vara svåra att få syn på och de sipprar in i så många av delar av vardagen på förskolan. Det är därför viktigt att pedagogerna fortsätter att arbeta för ökad sin medvetenhet och kunskap om genusnormer och normkreativitet för att motverka könsmonster som begränsar barnens val, lärande och utveckling.

Årets mycket goda resultat i föräldraenkäten hänger samman med de pedagoger som arbetat under läsåret 21/22 och deras stora erfarenhet och kompetens. De är väl insatta i läroplanen och har stor förståelse för uppdraget. Genom sitt kunnande, bemötande och erfarenhet har de skapat en god utbildning och undervisning för barnen vilket de har förmedlat och delgett vårdnadshavarna. Pedagogerna har genom att vara lyhörda, förklara och berätta samt posta inlägg och information på Infomentors tidslinje lyckats att ge vårdnadshavarna bra återkoppling kring barnens vardag trots att en stor del av läsåret begränsades tiden/möjligheten att samtala vid exempelvis hämtning och lämning samt fysiska möten av pandemirestriktioner. Detta har bidragit till en bra relation och samarbete med vårdnadshavarna samt att de och deras barn trivs och är trygga på förskolan.

Genom att arbeta i projekt kan pedagogerna se att flesta av läroplanens mål kommit att ingå och barnens intressen har fångats upp och bidragit till projektets utveckling. Detta arbetssätt har gett resultat och pedagogerna lyfter fram att barnen stannar kvar en längre stund i utforskandet. Barnen har fått möjlighet att ställa hypoteser, diskutera och lyssna på varandra i projekten. Pedagogerna ser genom att arbeta projektinriktat skapas tillfällen för forskning, samtal, kreativitet och samspel och avser därför att fortsätta med detta arbetssätt tillsammans med barnen. Att dela in barnen i mindre grupper, både vid projektarbete och andra aktiviteter, ser pedagogerna skapar arbetsro och ger möjlighet till inflytande. Genom att arbeta i smågrupper skapas dessutom tillfälle att lyfta och uppmuntra barn som är lite försiktiga och tystlåtna att våga ta plats och göra sig hörda. Projekten har även

fungerat som en länk mellan förskola och hem i och med barnen bland annat fått låna hem läsugglan och fått i uppdrag att ta med en bok hemifrån och givit vårdnadshavarna möjlighet till inblick och delaktighet i undervisningen. Utvärderingen visar att bedriva ett medvetet språkarbete och att erbjuda en stimulerande miljö, där bland annat lek med ord och bokstäver ingått, ger bra effekter på barnens språkutveckling. Att projektarbete har utgått från böcker har bidragit till ett ökat intresse hos barnen för språk och läsning. Detta har bland annat visat sig genom att barnen ofta ber pedagogerna läsa böcker samt frågar och pratar om det som händer i text och bild. Barnen även utvecklat sin förståelse för att bokstäver betyder något.

Barnen har genom att de erbjudits flera olika digitala verktyg haft möjlighet att utveckla sin digitala kompetens och förståelse. En förutsättning för det har varit pedagogernas digitala förtrogenhet, kompetens och egen lust att lära.

Ett av de viktigaste skälen till att dokumentera är, enligt författaren Edlund (2019), för att få förståelse för barns egna lärstrategier, hur de lär och vad de vill lära om, så att förskolan kan anpassa innehållet i undervisningen till det. Det är därför av stor betydelse att ställa frågor som gäller vilket undervisningsinnehåll och vilka undervisningssätt som barn möter i sin förskola, varför de möter just dessa och hur det bidrar till meningsskapande, utveckling och lärande hos barnen. I resultatet framkommer att alla barn har dokumentation som visar på lärande och att reflektionsprotokoll kontinuerligt har använts för att följa upp och utveckla verksamheten. Att det finns bra rutiner kring dokumentation, reflektion och uppföljning har varit betydelsefullt för att det kvalitetsarbetet kunnat bedrivas systematiskt liksom att pedagogerna haft samsyn i att det är viktigt att prioritera att få ut reflektionstid. Avsaknad av andra avdelningar/förskolor att samarbeta gör att det är en utmaning för förskolan är att få till reflektionstid då hela arbetslaget kan sitta tillsammans. Mer gemensam tid för reflektion och diskussion skulle gynna arbetet med att utveckla verksamheten och det finns därför behov av att se hur det skulle kunna möjliggöras.

Planerade åtgärder

Utifrån analysen kommer följande insatser att göras:

Jämställdhet

- Pedagogerna planerar och genomför undervisning och utbildning utifrån ett normkritiskt förhållningssätt.
- Pedagogerna planerar och gör medvetna val gällande undervisning, aktiviteter, lärmiljö, material och litteratur ur ett jämställdhetsperspektiv.

Barninflytande och studiero

- Pedagogerna ska verka för att skapa en god, trygg och tillgänglig miljö för omsorg, lek, utveckling och lärande.
- Pedagogerna ska ge barnen förutsättningar att göra sin röst hörd och ge dem möjlighet till att påverka sin situation, utformningen av miljö, utbildning och undervisning.

Undervisningens kvalitet

- Pedagogerna arbetar aktivt med språkutvecklande arbetssätt genom att ta tillvara och utveckla barnens förmåga att kommunicera på olika sätt i både spontan och planerad undervisning.
- Undervisningen ska ge barnen möjlighet att konstruera, utforska och skapa genom att använda olika material och tekniker, såväl digitala som analoga.
- Förskolan ska ha ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete där arbetslaget kontinuerligt följer upp, dokumenterar och analyserar undervisningens kvalitet samt varje barns utveckling och lärande.